

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Krajčoviča a sudcov JUDr. Libora Duľu a JUDr. Ing. Antona Jakubíka v trestnej veci obvineného **I. M.**, pre pokus obzvlášť závažného zločinu vraždy podľa § 14 ods. 1 k § 145 ods. 1, ods. 2 písm. c/ Tr. zák. na neverejnom zasadnutí 21. februára 2012 v Bratislave o dovolaní obvineného proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave zo 6. augusta 2009, sp. zn. 6 To 52/2009, takto

r o z h o d o l :

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného **I. M.** sa **o d m i e t a**.

O d ô v o d n e n i e

Napadnutým uznesením Krajský súd v Trnave (ďalej len krajský súd) podľa § 319 Tr. por. zamietol odvolanie obžalovaného **I. M.** proti rozsudku Okresného súdu Trnava (ďalej len okresný súd) z 5. februára 2009, sp. zn. 6 T 70/2008.

Rozsudkom okresného súdu bol Obžalovaný uznaný vinným z obzvlášť závažného zločinu vraždy v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 k § 145 ods. 1, ods. 2 písm. c/ Tr. zák. s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c/ Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

dňa 09.06.2008 asi o 20:00 hod. v rodinnom dome č. X. v obci B., v kuchyni po predchádzajúcej hádke v úmysle usmrtiť, fyzicky napadol svoju družku **V. S.** tým spôsobom, že túto bodol najmenej 9-krát kuchynským nožom s dĺžkou Čepele 21 cm a to 3 krát do oblasti hlavy, 3 krát do oblasti hrudníka, 2 krát do prednej brušnej steny a 1 krát do pravého predkolenia, následkom čoho spadla na dlážku, kde ju opakovane kopal nohou obutou v papuči do hlavy, vrchnej časti tela, pričom počas útoku **V. S.** volala o pomoc, na čo do miestnosti pribehol **E. D.**, ktorý v ďalšom konaní obžalovanému zabránil a telefonicky

privolal rýchlu lekársku pomoc a políciu, v dôsledku čoho V. S. utrpela zranenia a to bodnú ranu nachádzajúcu sa v VI. medzirebrí vľavo v oblasti ohybu rebra, tzv. zadnej axilárnej čiary, kde bodný kanál prechádzal cez hrudnú dutinu a brušnú dutinu a slepo skončil v strednej časti sleziny, tržno – zhmoždenú ranu v oblasti temena až záhlavia zasahujúcu do podkožného tkaniva, bodné povrchové rany zasahujúce do podkožného tkaniva v oblasti záhlavia a ľavej ušnice, bodné povrchové rany zasahujúce do podkožného tkaniva v oblasti prednej hrudnej steny, bodné povrchové rany zasahujúce do podkožného tkaniva v oblasti nadbruška, bodnú ranu v oblasti strednej časti pravého predkolenia zasahujúcu do podkožného tkaniva s dobou liečby a práceneschopnosti v trvaní 2 mesiacov.

Za to mu bol uložený podľa § 145 ods. 2 Tr. zák., trest odňatia slobody v trvaní 20 (dvadsať) rokov, pre výkon ktorého bol podľa § 48 ods. 3 písm. b/ Tr. zák. zaradený do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s maximálnym stupňom stráženia.

Podľa § 60 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. bol obžalovanému uložený trest prepadnutia veci-kuchynského noža (použitého na spáchanie činu).

Podľa § 76 ods. 1 Tr. zák. bol obžalovanému uložený ochranný dohľad v trvaní dvoch rokov.

Podľa § 73 ods. 2 písm. c/ Tr. zák. bolo obžalovanému uložené ochranné ústavné protialkoholické liečenie.

Obžalovaný bol zaviazaný na náhradu škody poškodenej S. vo výške 3198,23 eur.

Proti uzneseniu krajského súdu podal dovolanie obvinený písomným podaním obhajcu.

Ako právny dôvod dovolania uviedol dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por.

Obvinený namieta nesprávne použitie § 14 Tr. zák., a to z dôvodu, že nebol aplikovaný odsek 3 tohto ustanovenia (účinná ľútosť v štádiu pokusu trestného činu). Má za to, že k účinnej ľútosť došlo, čomu má zodpovedať výpoveď svedka D., ktorú súd nezohľadnil. Na zánik trestnosti obzvlášť závažného zločinu vraždy nadväzuje podľa

dovolania kvalifikácia skutku podľa § 155 ods. 1, teda miernejšia právna kvalifikácia (ako právne posúdenie činu zodpovedajúce zákonu).

Obvinený ďalej v tejto súvislosti uvádza, že nebol preukázaný jeho úmysel usmrtiť poškodenú.

Tretia v dovolaní obsahovo vyjadrená námietka je nesprávnosť použitia okolností podmienajúcej použitie vyššej trestnej sadzby podľa § 145 ods. 2 písm. c/ Tr. zák., teda spáchanie činu na chránenej osobe, ktorou je v zmysle § 139 ods. 1 písm. c/ Tr. zák. blízka osoba. Blízkou osobou sa podľa § 127 ods. 4 Tr. zák. rozumie príbuzný v priamom pokolení, osvojiteľ, osvojenec, súrodenec a manžel; iné osoby v rodinnom alebo obdobnom pomere sa pokladajú za navzájom blízke osoby len vtedy, ak by ujmu, ktorú utrpela jedna z nich, druhá právom pociťovala ako ujmu vlastnú.

Súdy prvého a druhého stupňa si podľa dovolania bezdôvodne osvojili názor, že obvinený s poškodenou žili ako druh a družka. Spoločné bývanie v podnájme automaticky nerobí z ľudí blízke osoby a poškodená v konaní nevyhlásila, že by ujmu obžalovaného pociťovala ako vinu vlastnú. Súd nevykonal dokazovanie ohľadom existencie alebo neexistencie takého vzťahu a nesprávnou kvalifikáciou (tým vyvolanou) došlo k uloženiu trestu v rámci zvýšenej sadzby podľa § 145 ods.2 Tr. zák. (namiesto odseku 1 tohto ustanovenia).

Záverečný návrh formuluje obvinený nasledovne:

„Svojím dovolaním sa domáham, aby Najvyšší súd SR ako súd dovolací vyslovil, že uznesením Krajského súdu v Trnave zo dňa 6.8.2009 č.k. 6To/52/2009 v spojení s rozsudkom Okresného súdu v Trnave zo dňa 5.2.2009 č.k. 6T/70/2008 bol porušený zákon v neprospech odsúdeného I. M., nar. 2.1.1949 v ust. § 321 ods. 1 písm. b/, v ust. § 322 ods.3 Tr. poriadku.

Žiadam, aby dovolací súd s vyššie uvedeným výrokom zrušil napadnuté rozsudky a prikázal súdu o ktorého rozhodnutie ide, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol v súlade s ust. § 388 ods. 1 Tr. poriadku.“

Prokurátor krajskej prokuratúry Trnava navrhuje dovolanie odmietnuť podľa § 382 písm. c/ Tr. por., teda pre zrejme nesplnenie dôvodov dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por. Dôvodom je okolnosť, že obvinený uplatňuje v dovolaní námietky, ktoré odporujú viazanosti dovolacieho súdu správnosťou a úplnosťou zisteného skutku (v preskúvanom rozhodnutí) v zmysle § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len najvyšší súd) ako dovolací súd (§ 377 Tr. por.) vec predbežne preskúmal podľa § 378 Tr. por. a zistil, že nie je dôvod na odmietnutie dovolania podľa § 382 písm. a/, b/, d/, e/ alebo f/ Tr. por. Zároveň však zistil, že je zrejme, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por.

Účinná ľútosť v štádiu pokusu trestného činu v zmysle § 14 ods. 3 Tr. zák.

Podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. je dovolací súd viazaný správnosťou a úplnosťou zisteného skutku. To vylučuje prehodnotenie, resp. iné hodnotenie výsledkov dokazovania vo vzťahu k skutkovému stavu zistenému okresným súdom a odobrenému krajským súdom.

Výrok rozsudku okresného súdu konštatuje, že „počas útoku V. S. volala o pomoc, na čo do miestnosti pribehol E. D., ktorý v ďalšom konaní obžalovanému zabránil a telefonicky privolal rýchlu lekársku pomoc a políciu“. Takáto formulácia neumožňuje z právneho hľadiska považovať za splnené podmienky účinnej ľútosti pri pokuse trestného činu podľa § 14 ods. 3 písm. a/ alebo písm. b/ Tr. zák.

V tomto zmysle absentuje ako prvok dobrovoľnosti pri upustení od konania potrebného na dokonanie trestného činu, tak aj prvok odstránenia nebezpečenstva, ktoré vzniklo pre poškodenú z podniknutého pokusu (§ 14 ods. 3 písm. a/ Tr. zák.), resp. prvok dobrovoľnosti pri včasom (na odstránenie nebezpečenstva spôsobilom) oznámení o pokuse trestného činu orgánu činnému v trestnom konaní alebo Policajnému zboru (§ 14 ods. 3 písm. b/ Tr. zák.). Trestnosť činu teda nezanikla a dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. nie je splnený.

Úmysel usmrtiť poškodenú

Výrok rozsudku okresného súdu používa vo vzťahu ku konaniu obžalovaného okrem iného formuláciu „po predchádzajúcej hádke v úmysle usmrtiť, fyzicky napadol svoju družku V. S. tým spôsobom, že ...“.

Pri viazanosti dovolacieho súdu správnosťou zisteného skutku (právne odôvodnenej vyššie) a pri takýchto skutkových zisteniach nie je možné úmysel definovaný v § 15 Tr. zák., zodpovedajúci obzvlášť závažnému zločinu vraždy podľa § 145 Tr. zák. (resp. jeho pokusu) spochybniť. Ani v tomto smere teda nie je splnený dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por.

Spáchanie činu na chránenej osobe v zmysle § 145 ods. 2 písm. c/ Tr. zák.

Skutková veta výroku rozsudku používa pojem „družka“, a to v situácii vzťahu poškodenej k obžalovanému, ktorý je charakterizovaný (aj podľa údajov poskytnutých v konaní samotným obžalovaným) spoločným rodičovstvom k maloletému dieťaťu a spoločným bývaním a hospodárením po dobu asi dvoch rokov (v čase činu). Aj obvinený označil pri výsluchu poškodenú výslovne ako svoju družku.

Takéto označenie poškodenej („družka“) zodpovedá v danej situácii legálnej definícii blízkej osoby podľa § 127 ods. 4 Tr. zák., a to ako osoby (vo vzťahu k obžalovanému) v pomere obdobnom rodinnému pomeru, ktorá by ujmu utrpenu obžalovaným pociťovala ako vlastnú ujmu.

Rozvrat vzťahov a spolužitia vyššie uvedených osôb až v dôsledku spáchania predmetného činu nie je kvalifikačne relevantný, dotknutá právna kvalifikácia počíta so stavom predchádzajúcim útoku na poškodenú osobu a spája sním použitie vyššej trestnej sadzby.

Nie je teda ani z tohto dôvodu daný podklad pre záver o nesprávnej právnej kvalifikácii činu, v tomto prípade kvalifikácii súdom zisteného skutku podľa § 145 ods. 2 písm. c/ Tr. zák. s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c/ Tr. zák. a § 127 ods. 4 Tr. zák. (teda s poukazom na legálnu definíciu blízkej osoby ako chránenej osoby).

Na základe uvedeného najvyšší súd odmietol dovolanie podľa § 382 písm. c/ Tr. por., a to na neverejnom zasadnutí, nariadenom podľa § 381 Tr. por.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave 21. februára 2012

JUDr. Peter K r a j č o v i č, v. r.
predseda senátu

Vypracoval: JUDr. Libor Duľa

Za správnosť vyhotovenia: Libuša Jánošíková